

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Β΄.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΚΑ΄.

ΗΣΦΙΓΞ.

Ἄφου ἐλαλήσαμεν περὶ πυραμίδων, καλὸν νομίζομεν νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ τῆς μεγάλης Σφιγγός, μυθολογικοῦ ζώου, κατὰ τὸ ἤμισυ παρθένου, καὶ κατὰ τὸ λοιπὸν ἤμισυ λέοντος.

Ἡ Σφιγξ αὕτη κεῖται εἰς τριακοσίων βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς βάσεως τῆς δευτέρας πυραμίδος πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀπηλιώτου, εἶναι δὲ ἐν τῶν περιεργότερων λειψάνων τῆς ἀρχαιότητος.

Αἱ αἰγύπτια σφιγγες κατὰ τοῦτο διαφέρουσι τῶν ἐλληνικῶν, ὅτι στεροῦνται πτερύγων.

Ἡ ἀρχὴ τῶν σφιγγῶν καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις ἦτο ἀμφίβολος· προσέδραμον δὲ οὗτοι εἰς ἱστορικὰ γεγονότα, ὅπως διευκρινίσωσιν αὐτήν. Οὕτω, κατὰ τὸν Πausανίαν, ἡ Σφιγξ ἦτο φυσικὴ θυγάτηρ τοῦ Λαίου, πρὸς δὲ ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐξήγησε τὸν πρὸς τὸν Κάδμον δοθέντα χρησμὸν καὶ οὐ τὸ σημανόμενον οὐδεὶς ἐγίνωσκε πλὴν τῶν πραγματικῶν κληρονόμων τοῦ στέμματος.

Ὅταν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λαίου πολλοὶ τῶν φυσικῶν τοῦ υἱῶν παρουσιάσθησαν ὡς κληρονόμοι τοῦ θρόνου, ἡ Σφιγξ ἐζήτησε παρ' αὐτῶν τὴν ἐξήγησιν τοῦ χρησμοῦ, πάντα δὲ ἀγνοοῦντα αὐτήν, ἀπέκεφάλιζεν. Ἄλλ' ὁ Οἰδίπους, ὅστις ἔλαβε πληροφορίας παρ' αὐτοῦ τοῦ μαντείου, ἐξήγησεν αὐτόν.

Ἡ Σφιγξ, λέγει ὁ Βρούξ, φέρει τὸ ὄνομα Ὀρ-μ-αχόν.

Οἱ Ἀραβες καλοῦσιν αὐτὴν Ἀμποῦ-ἐλ-Χοὸλ (πατέρα τοῦ τρόμου). Ὁ μνησθεὶς συγγραφεὺς θεωρεῖ αὐτὴν ὡς ἔργον Θεουμώσιος τοῦ Δ΄, ἐβδόμου Φαραῶ τῆς ΙΗ΄. Δυναστείας (1697 π. Χ.), προστίθησι δὲ ὅτι τὸ ἄγαλμα τοῦτο εἰσῆχθη εἰς Αἴγυπτον κατόπιν τοῦ μεταξὺ Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου πολέμου.

Ἐν μακρᾷ ἐπιγραφῇ, προσεπιλέγει ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, γλυφεῖσθαι τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ μνησθέντος Θεουμώσιος, οὗτος ἀποκαλεῖται «Ζῶσα σφιγξ τοῦ Ὀσίριδος», ὥστε παριστάνετο διὰ τοῦ ζώου τούτου ὡς ἡ Ζῶσα τῆς Θεότητος εἰκὼν.

Ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ἐποχὴ τῆς

ἐγέρσεως τῶν πυραμίδων ὑπῆρξε τὸ ἔτος 5121 π. Χ. κατὰ τὴν χρονολογίαν τοῦ Μανέθωνος, ἡ Σφίγξ κατεσκευάσθη, κατὰ τὸν Βρούξ, 3024 ἔτη μετὰ τὰς πυραμίδας, καίτοι, καθ' ἡμᾶς, ὡς ἐκ τῆς τελειότητος τῆς ἐργασίας τοῦ ἀγάλματος τούτου, πρέπει νὰ υποθέσωμεν ὅτι αὐτὸ, ἂν δὲν κατεσκευάσθη πρὸ τῶν πυραμίδων, δὲν θὰ κατεσκευάσθη ὅμως καὶ τριακοντατέσσαρας ὄλους αἰῶνας μετ' αὐτάς.

Ὁ Βρούξ θεωρεῖ αὐτὴν ὡς ζῶσαν εἰκόνα τοῦ Ὁσίριδος· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐμποδίζει ἡμᾶς νὰ θεωρήσωμεν αὐτὴν ὡς ἀρχαιότεραν, ἀφοῦ ἡ λατρεία τοῦ Ὁσίριδος εἶναι ἀρχαία ὅσον καὶ ἡ Αἴγυπτος.

Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, ἡ μεγάλη Σφίγξ τῆς Αἰγύπτου δὲν εἶναι παρὰ τεμάχιον βράχου, τὸ ὁποῖον οἱ ἀρχαῖοι ἔσχον τὴν ιδιοτροπίαν ν' ἀποκόψωσι καὶ νὰ μεταποιήσωσιν εἰς σφίγγα. Ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἔχει 102 ποδῶν περιφέρειαν, οἱ πόδες τῆς 57 ποδῶν μῆκος ἀπὸ τοῦ στήθους μέχρι τῶν ὀνύχων, ὀλόκληρον δὲ τὸ μῆκος τοῦ ζώου ἀνέρχεται εἰς 117 πόδας.

Ὅτε τὸ ἄγαλμα τοῦτο ἐγλύφη, φαίνεται ὅτι ἡ τέχνη εἶχε φθάσει εἰς ὑψιστον βαθμὸν, καθ' ὅσον, καίτοι αἱ διαστάσεις τοῦ ζώου εἰσὶ κολοσσαῖαι, ἡ δὲ κεφαλὴ του στερεῖται ρυθμοῦ, ἦτοι τῶν εὐθειῶν καὶ καθέτων ἐκείνων γραμμῶν, τῶν διαχεουσῶν τσαυτὴν εἰς τὰ ἀγάλματα ἔκφρασις, μῶλον τοῦτο ἀξιοθαύμαστοι καθίστανται ἡ ὠραία ἀπλότης, καὶ ἡ φυσικότης αἱ ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος τούτου διακεχυμένα. Τὰ χαρακτηριστικά αὐτοῦ εἰσὶ καθαρά καὶ ἐπιχάρिता, ἡ

ἔκφρασις τοῦ προσώπου γλυκεῖα, ἡρεμος καὶ συμπαθής, τὸ στόμα, οὔτινος τὰ χεῖλη εἰσὶν εὐτραφῆ, θαυμάσιον διὰ τὴν τῆς τέχνης λεπτότητα· ἡ φυσιογνωμία εἶναι καθ' ὀλοκληρίαν ἀφρικανική, οὐδαμῶς δὲ ἀσιατική, οἱ δὲ χαρακτήρες διακρίνονται κάλλιον εἰς βημάτων τινῶν ἀπὸ τοῦ ἀγάλματος ἀπόστασιν.

Παρὰ τοῖς αἰγυπτίοις ἡ Σφίγξ ἦτο σύμβολον τοῦ μυστηρίου· ἐποθετεῖτο δὲ πάντοτε εἰς διακεκριμένας θέσεις, ἦτοι ἡ ἐν τῷ ἀδύτῳ τῶν ναῶν, ἡ ἐκατέρωθεν τῶν ὁδῶν, τῶν ἀγούσων εἰς ναοὺς, μνημεῖα, ἢ ἄλλα μεγαλοπρεπῆ κτίρια. Ἐφαίνετο ὡσεὶ φρουροῦσα αὐτά, καὶ ὡς εἰδοποιούσα ὅτι ἐν αὐτοῖς ὑπῆρχον μυστήρια, τὰ ὁποῖα ὤφειλεν ὁ ἀμύητος νὰ σεβασθῆ, καὶ τοὶ ἀγνοῶν αὐτά. Πιστεύεται δὲ ὅτι ἡ Σφίγξ ἦτο τὸ περίφημον τῆς Μέμφιδος μαντεῖον, ὅπερ πλειότερον παντὸς ἄλλου κατεχρᾶτο τῆς αἰγυπτιακῆς εὐπιστίας. Ἐρωτώμενον, ἀπεκρίνετο πάντοτε αἰνιγματωδῶς καὶ μόνον καθ' ἣν στιγμὴν ὑπέφωσκεν ἡ ἠώς. Εἰς τὸ κέντρον τῆς κεφαλῆς ὑπάρχει ὀπή, ἐντὸς τῆς ὁποίας, φαίνεται, ἐκάθητο ὁ πονηρὸς ἱερεὺς.

Πολλοὶ τῶν σοφῶν παραδέχονται ὅτι ἡ Σφίγξ παρίστα τὸν Νεῖλον· ἄλλοι ὅτι ἦτο τὸ σύμβολον πασῶν τῶν προστατριῶν Θεοτήτων τῆς Αἰγύπτου, ὡς καὶ τῶν βασιλέων καὶ βασιλισσῶν αὐτῆς. Τέλος ὁ Πλίνιος ἀποκαλεῖ αὐτὴν Θεὰν τῶν δασῶν, αἱ δ' ἀραβικαὶ παραδόσεις παραδέχονται αὐτὴν ὡς μνημα, ἐν ᾧ ἐτάφη ὁ Φαραὼ Ἄμασις.

Ὁ Καβίλιας, κατὰ τὸ 1821, ἀνεκάλυψε μεταξὺ τῶν ποδῶν τῆς Σφίγγος, ναῖσκον ἀφιερωμένον τῷ υἱῷ τοῦ Διὸς

(Ὁσίριδι). Ἐπὶ τῆς εἰσόδου Ἰστατο λέων προσβλέπων τοὺς προσερχομένους, περαιτέρω δὲ ὑπῆρχε κλίμαξ ἐκ τριάκοντα δύο βαθμίδων, ἀγούσα εἰς βωμὸν, ἐφ' οὗ ἦτο κεχαραγμένη ἑλληνικὴ ἐπιγραφὴ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἡτολεμαίων· ἐκατέρωθεν τοῦ βωμοῦ ὑπῆρχε Σφίγξ ἐκ τιτανολίθου. Εἰς 45 βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ πρώτου τούτου βωμοῦ εὐρέθη ἕτερος μὲ ἐπιγραφὴν ἀναφέρουσαν τὸν Σεπτίμιον Σεβήρον, καὶ μετὰ τὴν πρώτην βαθμίδα λίθος φέρων ἑτέραν ἐπιγραφὴν, ἀναφέρουσαν τὸν Ἀντωνίνον.

Ὅτε κατεμέτρησεν ὁ Καβίλιας τὴν μεγάλην Σφίγγα, καὶ ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ ναοῦ μέχρι τῆς κορυφῆς εὗρεν 65 πόδας. Ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ δευτέρου βωμοῦ πιθανῶς ὑπῆρχεν ἀπόκρυφος συγκοινωνία μετὰ τῶν ὑπογείων τῆς γειτνιαζούσης πυραμίδος. Ἡ ἄμμος ἐκάλυψεν αὐτὸς τὸν τε ναῖσκον καὶ τὴν σφίγγα μέχρι τῆς κοιλίας.

ΤΑ ΝΕΦΗ.

Τίς δὲν παρετήρησε καὶ δὲν ἀπεθαύμασε τὰ πολύσχημα ταῦτα τῆς ἀτμοσφαιρας τέκνα, ἅπερ, ὅτε μὲν νήχονται ὡσπερ κύκνοι ἐν τῷ ἐναερίῳ γλαυκῷ ὠκεανῷ, ὅτε δὲ προσλαμβάνουσι σχήματα ὑψηκαρῶν ὄρεων, ἀποκρύπτοντα τὸ φῶς του ἡλίου; Πόθεν τὰ νέφη προέρχονται; Τίς κανονίζει τὸ σχῆμα αὐτῶν, ὅπερ ἀνὰ πάσαν στιγμὴν μεταβάλλεται; Ἡ ὑπαρξὶς αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν γῆν, τίνα ἔχει σκοπὸν;

Πᾶσαι αὐταὶ αἱ ἐρωτήσεις καὶ πληθὺς παραπλησίων ἐγείρονται ἐν τῷ νῷ τοῦ παρατηροῦντος τὸν νεφελώδη οὐρανόν. Ἡ μετεωρολογία παρέχει ἡμῖν τὸ μέσον, ὅπως ἀπαντή-

σωμεν εἰς πάσας ταύτας τὰς ἐρωτήσεις.

Ἡ ἡμετέρα γῆ περιβάλλεται ὑπὸ ἀτμοσφαιρικοῦ περικλύμματος, ἐν ᾧ αὕτη περικλείεται, ὡσπερ τὸ κάρυον ἐν τῷ φλοιῷ του. Τὸ πάχος τῆς ἀτμοσφαιρας ταύτης εἶναι βεβαίως ἱκανόν, ἀλλ' οὐχὶ ἐπακριβῶς προσδιωρισμένον. Εἰς αὐτὴν ὀφείλεται τὸ φῶς τοῦ στερεώματος, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ καὶ ὕπου αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν, οἷον εἰς τὰς βορείους χώρας.

Ὁ οὐρανὸς ὅμως δὲν διατελεῖ πάντοτε αἴθριος. Ἐκ τῆς γῆς ἐγείρονται διηνεῶς ἀτμοὶ ἐξερχόμενοι ἐξ ἀναριθμητῶν πηγῶν, ρυάκων, ποταμῶν, λιμνῶν, θαλασσῶν καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ παντὸς ὄντος, καὶ μιγνύονται μετὰ τῆς ἀτμοσφαιρας. Οἱ ἀτμοὶ οὗτοι οὐδὲν ἀφαιροῦσιν ἐκ τῆς διαυγείας τῆς ἀτμοσφαιρας, ἐφ' ὅσον μένουσιν ἀπρωρημένοι ἐν τῇ συνήθει αὐτῶν μορφῇ· μάλιστα ὅταν συμπυκνῶνται, ἡ ἀτμοσφαιρα καθίσταται ἐτι διαυγεστέρα, καὶ τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ ζωηρότερον· ὅμως ἐν πάσῃ θερμοκρασίᾳ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐλαστικότης τῶν ἀτμῶν μέχρι σημείου τινός· αἱ δὲ συνθῆκαι ὑφ' αἷς συμβαίνει ἡ ἐντελής διάλυσις πάντων τῶν ἀτμῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾳ, δὲν ὑφίστανται πάντοτε. Ἡ πείρα ἀποδείκνυσιν ὅτι αὐταὶ καθ' ἐκάστην μεταβάλλονται, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπανελημμένως ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

Διαρκούσης τῆς ἀκαταπαύστου προσθήκης νέων ἀτμῶν ἐπαυξάνεται ὁ ὄγκος τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾳ ἤδη ἐνυπαρχόντων ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δύναται νὰ ὑπερβῆ τὴν ὑφίστην αὐτῶν δύναμιν. Ἐκτὸς τούτου ἐλάττωσις τις τῆς θερμοκρασίας δύναται νὰ ἐπιφέρῃ συμπύκνωσιν ἀτμῶν. Τέλος τὸ αὐτὸ φαινόμενον δύναται νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς ἀξήσεως τῆς πίεσεως, ἣν οἱ ἀτμοὶ ὑφίστανται.

Ἄμα ὡς χώρα τις τῆς ἀτμοσφαιρας κορεσθῆ ἀτμῶν, ἐλαχίστη προσθήκη νέων ἀτμῶν, ἐλαχίστη τῆς θερμοκρασίας ἐλάττωσις,

ἢ ἐλαχίστη πίεσις ἐπὶ τοῦ ὄγκου τῶν ἀτμῶν τούτων, ἀρκοῦσιν ὅπως ἐπιφέρωσι βροχὴν, ἀπαράλλακτα ὡς συμβαίνει κατὰ τὸ θέρος ἐπὶ τῆς ὑέλου βαυκάλεως πλήρους ψυχροῦ ὕδατος, ἢ τὸν χειμῶνα ἐπὶ μεταλλίνου σώματος εἰσαγομένου ἐν θερμῷ θαλάμῳ, ὅπερ καλύπτεται ἀμέσως ὑπὸ λεπτῆς δρόσου.

Ἄμα ὡς ὄγκος ἀτμοσφαιρας ὑγρὸς καταψυχθῆ, οἱ ὑδατώδεις ἀτμοὶ δὲν δύναται πλέον νὰ τηρήσωσι τὴν ἀπαιτουμένην ἐλαστικότητα, καὶ τότε καθ' ἅπαντα τὸν ρηθέντα ὄγκον, ἐπέρχεται βιαία κατακρήμνισις λεπτοτάτων πομφολύγων, αὐθωρεὶ ἐπισκοτιζουσῶν τὴν διαύγειαν τῆς ἀτμοσφαιρας. Ἡ κατακρήμνισις αὕτη, ἐὰν ἐπισυμβῆ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, καλεῖται *ὀμίχλη*, ἀν δὲ εἰς τὰ ὕψη τῆς ἀτμοσφαιρας, καλεῖται *νέφος*.

Πολλάκις τὰ νέφη ἐπιπολάζουσι τόσον χαμηλὰ, ὥστε καλύπτουσι τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων· ἀλλ' ὁ ἀνερχόμενος εἰς τὴν κορυφὴν ὄρους καλυπτομένου ὑπὸ νέφους, εὐρίσκειται ἐντὸς ὀμίχλης, ἐνῶ ὁ μακρόθεν παρατηρῶν τὸν ἀνερχόμενον, νομίζει ὅτι οὗτος βαδίζει ἐν μέσῳ τῶν νεφῶν.

Ζήτημα ἀνεφύη πρὸ πολλοῦ χρόνου, ἀν αἱ πομφόλυγες τῆς ὀμίχλης ἢ τοῦ νέφους εἰσὶ πλήρεις ἢ κεναί. Ἐπικρατεστέρως θεωρεῖται ἢ τοῦ Kratzenstein γνώμη ὅτι αὐταὶ εἰσὶ κεναὶ καὶ ἔχουσι τὸ αὐτὸ σχῆμα τῶν πομφολύγων τοῦ σάπωνος, διαφέρουσαι μόνον κατὰ τὸ ἀσυγκρίτως ἕλασσον μέγεθος. Ὁ ρηθεὶς συγγραφεὺς ὑπελόγησεν ὅτι ἡ μεγίστη αὐτῶν διάμετρος δὲν ὑπερβαίνει τὰ 278

τοῦ δακτύλου. Ἄλλως τε ἀναφύ- 1,000,000 εἶται καὶ τὸ ζήτημα, διατί αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν ὀμίχλην ἢ τὸ νέφος πομφόλυγες δὲν καταπίπτουσιν εἰς τὴν γῆν ὡς ἄλλα σώματα, ἀλλὰ μένουσιν ἀπρωρημένοι εἰς τὸν ἀέρα. Εἰς τοῦτο συντείνουσι διάφορα αἴτια· πρῶτον μὲν ὑπάρχει μεταξύ τῶν πομφολύγων καὶ τῆς ἀτμοσφαιρας συνάφειά τις, ἢς ἕνεκα μένου-

σιν αὐταὶ προσκεκολλημένοι εἰς τὰ μόρια τῆς ἀτμοσφαιρας, ὡσπερ ἡ μελάνη εἰς τὴν γραφίδα· εἶτα δὲ αἱ πομφόλυγες αὐταὶ, ἕνεκα τοῦ ἐλαχίστου βάρους των, μεταφέρονται ἐν τῇ ἀτμοσφαιρα εἰς πολλῶν μιλίων ἀπόστασιν, ἀπαράλλακτα ὅπως ἄλλα ἐλαφρὰ σώματα, οἷον ἡ κόνις, ἣτις δὲν καταπίπτει εἰς τὴν γῆν. Συντείνει δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐκ τοῦ θερμοῦ ἐδάφους ἀνέρχονται διηλεκτικῶς πρὸς τὰ ἄνω ρεύματα ἀέρος, ἅπερ οὐ μόνον παρεμποδίζουσι τὴν κατάπτωσιν τῶν νεφῶν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ὠθοῦσιν αὐτὰ εἰς ἀνώτερον ὕψος. Τέλος ἡ αἰώρησις τοῦ νέφους εἶναι πολλάκις φαινομενικῆ, αἱ δὲ πομφόλυγες ἐξ ὧν τοῦτο σύγκειται, πράγματι καταπίπτουσιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν τάχιστα διαλύονται ἐν τῇ ἰσχυροτέρᾳ θερμοκρασίᾳ τῶν κατωτέρων τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματων, μεταβαλλόμεναι εἰς ἀδιοράτους ἀτμούς, οἵτινες, ἀνερχόμενοι, μεταβάλλονται πάλιν εἰς πομφόλυγας συμπληρούσας τὸ νέφος. Τὸ φαινόμενον τοῦτο δύναται νὰ παρατηρηθῆ καλῶς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τῆς Γενερίφρας (α), ὅπερ πολλάκις φαίνεται καλυπτόμενον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νέφους. Ὅταν τὸ νέφος εἰσέλθῃ εἰς στρώμα τι τῆς ἀτμοσφαιρας μὴ κεκορεσμένον ὑπὸ ἀτμῶν, αἱ πομφόλυγες αὐτοῦ διαλύονται εἰς ἀδιοράτους ἀτμούς καὶ τὸ νέφος ἐκλείπει. Τοῦναντίον, ἀν πομφόλυγες τινες ἐν τῷ νέφει προσεγγίσωσιν ἀλλήλας, οὕτως ὥστε νὰ συνενωθῶσι, καθίστανται αὐταὶ εἰδικῶς βαρύτεραι καὶ τὸ νέφος κατέρχεται εἰς ταπεινότερον τῆς ἀτμοσφαιρας στρώμα. Πολλάκις δὲ καὶ ἄνεμος ὠθῶν νέφος, ἐπιφέρει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, διότι, συνωθῶν τὰς πομφόλυγας, συσσωματώνει αὐτάς, αἵτινες, καθιστώμεναι βαρύτεραι, καταπίπτουσιν ἐν σχήματι βροχῆς.

Ἡ σχηματισμὸς τοῦ νέφους ἄρχεται ἅμα

(1) Μεγίστη τῶν Καναρίων νήσων. Τὸ ἐν λόγῳ ὄρος τῆς λογιζέται ἐν τοῖς μεγέτοις τῆς ὑψηλίου.

ὡς ἡ ἐλαστικότης καὶ ἡ πυκνότης τῶν ἀτμῶν ὑπερβῶσι τὸν ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ θερμοκρασίᾳ μέγιστον ὄρον. Τοῦτο δὲ δύναται νὰ προέλθῃ ἐκ διαφόρων αἰτίων: οἷον, τῆς ἀδικλείπτου ἐξατμίσεως τῆς γῆς, διότι προστίθενται οὕτω νέοι ἀτμοὶ εἰς τοὺς ἐνυπάρχοντας καὶ ἐπομένως ἡ πυκνότης των ἐπαυξάνεται· τῆς ἐλαττώσεως τῆς θερμοκρασίας, ὡς ἕκαστος δύναται νὰ παρατηρήσῃ κατὰ τὴν ἀπόσταξιν τοῦ οἴνουπνεύματος, ἐνθα οἱ ἀλκαλικοὶ ἀτμοὶ οἱ γεννώμενοι ἐν τῇ ἀποστακτικῇ συσκευῇ, φθάνουσιν εἰς τὸ κατεψυγμένον δοχεῖον ἐν καταστάσει σταγόνων· καὶ τέλος τοῦ φυσικοῦ νόμου, καθ' ὃν ἡ συμπύκνωσις τῶν ὑδατωδῶν ἀτμῶν τῶν αἰωρουμένων ἐν τῇ ἀτμοσφαιρα, συμβαίνει ὅταν συνενῶνται ὄγκοι ἀέρος διαφέροντες κατὰ τὴν θερμότητα καὶ τὴν ὑγρότητα.

Ἰάντα τὰ φαινόμενα ταῦτα δύνανται νὰ παρατηρηθῶσιν ἐντὸς ἀγγείου, περιέχοντος ὑγρὸν ζέον, ἢ ἐν τῇ ἐνεργούσῃ μηχανῇ τοῦ ἀτμοπλοίου. Ἄνωθεν τοῦ δοχείου, ἐν ᾧ βράζει τὸ ὑγρὸν, οἷον τὸ ὕδωρ, ὁ ἀήρ πληροῦται ταχέως ἀτμῶν, πᾶς δὲ νέος ὄγκος ἀτμοῦ προστιθέμενος, αὐξάνει τὴν πυκνότητα αὐτῶν μέχρι τοῦ δυνατοῦ ὑψίστου βαθμοῦ· οὕτω δὲ ταχέως φαίνεται ἠωρημένη ὑπὲρ τὸ ἀγγεῖον μικρὰ νεφέλη. Ὀλίγον ὑψηλότερον ἢ νεφέλη αὕτη καθίσταται πάλιν ἀόρατος, διότι οἱ ἀτμοὶ φθάνουσιν εἰς στρώματα ἀέρος μήπω κεκορεσμένα ἀναθυμιάσεων, καὶ δυνάμενα ἐπομένως νὰ δεχθῶσι μείζον ποσὸν ἀτμῶν. Ἐν λίαν ὑγρᾷ ὁμοῦ ἀτμοσφαιρα, παρατηρεῖται ἡ τεχνητὴ αὕτη νεφέλη διήκουσα εἰς ἱκανὸν ὕψος ὑπεράνω τοῦ ἀγγείου· διὰ τοῦτο ἐν ἡμέραις ὑγρᾶς αἱ ἀτμομηχαναὶ πληροῦσι νεφῶν τὴν ἀτμοσφαιραν, ἅπερ συχνάκις ἐξαπλοῦνται ἐπὶ τῶν πεδιάδων καὶ παρέχουσι κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου εὐκρινῆ σκιάν. Τοῦτο εἶναι παράδειγμα τοῦ σχηματισμοῦ νέφους διὰ τῆς προσθήκης νέων ἀτμῶν.

Μικρὰν ἰδέαν τοῦ τρόπου καθ' ὃν γεννῶνται τὰ νέφη συνεπεῖα ἐλαττώσεως τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀτμοσφαιρας, δύναται νὰ παρασχῆ ἡμῖν ἡ ἀναπνοή μας· ὁ ἐκπνεόμενος ἀήρ περιέχει πολλοὺς ὑδατώδεις ἀτμούς ὑψηλῆς θερμοκρασίας· ἐκπεμπόμενος δὲ κατὰ τὰς ψυχρὰς ἡμέρας, σχηματίζει νεφύδριον. Ἐκτὸς τούτου κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅταν ἀφίνεται ἀνοικτὴ θύρα δωματίου λίαν κεκορεσμένου ὑπὸ ἀτμῶν, διακρίνεται ἐπὶ τοῦ δαπέδου, ἐφ' οὗ ἐπεχύθη ψυχρὸς ἀήρ, νέφος σχηματιζόμενον ἐκ τῶν διὰ τῆς ψύξεως συμπυκνωμένων ἀτμῶν.

Ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ὑδατώδεις ἀτμοὶ, ἀδύνατον νὰ σχηματισθῶσι νέφη· τοῦτο δὲ συμβαίνει κατὰ τὰς ἀμμώδεις ἐρήμους τῆς Ἀφρικῆς. Κατὰ τὰς χώρας ταύτας ἐγείρονται μόνον ρεύματα ξηροῦ ἀέρος, λίαν ὑψηλῆς θερμοκρασίας, ἅτινα διαλύουσιν εἰς ἀτμούς ἀοράτους τὰ νέφη, τὰ ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐξ ἄλλων χωρῶν ἐξωθούμενα. Τοῦναντίον, ἐὰν τοιαῦτα ρεύματα ἤθελον ἐγερθῆ ἀλλαχοῦ καὶ εἶναι πλήρη ἀτμῶν, ταῦτα, ἀνερχόμενα εἰς ἀνώτερα τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματα ταπεινότερας θερμοκρασίας, ἤθελον πάραυτα ἀποτελέσει νέφη, τὰ ὅποια, ἰδίως κατὰ τὸ θέρος, ἤθελον καλύπτει τὸ στερέωμα, ὡς συμβαίνει ἐνίοτε ἐν ταῖς ἡμετέραις χώραις.

Ἐὰν ἡ ἀτμοσφαιρα ἦνε ἰσχυρῶς κεκορεσμένη ὑπὸ ἀτμῶν, ἢ δὲ πρωϊνὴ ὀμίχλη ἀνερχεται, ἢ αὐξήσει τοῦ ὄγκου τῶν ἀτμῶν συμβαίνει εἰς τὰ ἀνώτερα τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματα καὶ ἐπέρχεται ἡ βροχή. Ἄν ὁμοῦ ἢ πρωϊνὴ ὀμίχλη, ἀντὶ νὰ ἀνέλθῃ, κατέλθῃ πρὸς τὸ ἔδαφος, συμβαίνει ἐλαττώσις τοῦ ὄγκου τῶν ἀτμῶν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς στρώμασιν, οὕτω δὲ ἡ ἡμέρα προμηνύεται ὥραία.

Ἐὰν κατὰ τὸ θέρος, ὅτε ἐν τῇ ἀτμοσφαιρα ὑπάρχουσιν πολλοὶ ἀτμοὶ ἰσχυρᾶς θερμοκρασίας, ἐγερθῆ αἰφνηδῶς βόρειος ἄνεμος, οἱ ἀτμοὶ συμπυκνοῦνται καὶ πίπτουσιν ἐν

είδει βροχής. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ φθινόπωρον, ἐὰν κατὰ τὰς ὑψηλοτέρας τῆς ἀτμοσφαιρας χώρας πνεύση μεσημβρινὸς ἄνεμος πλήρης ὑδατωδῶν ἀτμῶν. Ὄταν ὁ θερμὸς καὶ ὑγρὸς ἀήρ ὠθεῖται πρὸς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων, αἴττινες εἰσὶ ψυχρότεροι, σχηματίζεται νέφος διαρκῶς ἀνανεούμενον καὶ προμηνῶν βροχὴν.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων καταφαίνεται ὁ κύριος τῶν νεφῶν σκοπός. Ταῦτα παρέχουσι τὴν βροχὴν εἰς τὰς ἡμετέρας πεδιάδας, ἄνευ τῆς ὁποίας ἠθέλομεν ζῆ ἔν ἑρήμῳ καὶ τῆς Σαχάρας φοβερωτέρα· συνάμα δὲ τὰ νέφη χρησιμεύουσιν ὡς ἀλεξήλιον, διότι κατὰ τὸ θέρος ἀπελαύνουσιν ἐκ τῆς γῆς τὴν θερμὴν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, τὸν δὲ χειμῶνα παρεμποδίζουσι τὸ ἐκ τῆς γῆς ἐξερχόμενον θερμαντικὸν τοῦ νὰ διασκεδασθῆ εἰς τὰ ὕψη· καὶ ἰδοὺ διατί τὸν χειμῶνα αἱ αἰθριώταται νύκτες εἰσὶ καὶ αἱ ψυχρόταται.

Τὸ παράδοξον καὶ πολυποίκιλον τῶν νεφῶν σχῆμα ἐκ πρώτης ὄψεως ἄγει ἡμᾶς νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ συστηματικὴ αὐτῶν ταξινόμησις εἶναι ἀδύνατος· ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη ἔλυσε καὶ τὸ δυσχερὲς τοῦτο πρόβλημα. Ὁ Ἄγγλος Howart κτώρθωσε νὰ διαίρησεν τὰ νέφη εἰς συστήματα· τὴν δὲ διαίρησιν ταύτην παρεδέξατο ἡ ἐπιστήμη.

Διήρσεν οὗτος τὰ νέφη, κατὰ τὸ σχῆμα, εἰς τρεῖς τάξεις :

α.) Βοστρυχοειδῆ.— β.) σωροειδῆ.— καὶ γ.) στρωματοειδῆ.

Τὰ βοστρυχοειδῆ ἐμφανίζονται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐν σχήματι λευκῶν γραμμῶν διασταυρουμένων πολλάκις ἐν εἰδει δικτύου. Τὰ νέφη ταῦτα ἴστανται πάντοτε εἰς μέγα ὕψος, εἰσὶ δὲ συνήθως τὰ πρῶτα διαταράσσοντα τὴν αἰθρίαν τοῦ οὐρανοῦ.

Τὰ σωροειδῆ ἐμφανίζονται κατὰ τοὺς θερμότερους μῆνας ὑπὸ τὸ σχῆμα ὄρεων, ἰδίως ἐν τῷ νότῳ, τοῦ ὁποίου τὰ θερμὰ καὶ πλήρη

ἀτμῶν ρεύματα ἀνέρχονται πολυάριθμα. Τὰ νεφελώδη ταῦτα ὄρη, καὶ τοὶ φαίνονται ἀπειλητικά, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπρακτοῦσιν ἐφ' ὅσον τηροῦσι τὸ ἡμικυκλοειδὲς σχῆμά των, διότι περὶ τὴν ἐσπέρην ἐξαφανίζονται, κατερχόμενα εἰς θερμότερα τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματα καὶ διαλυόμενα εἰς ἀδιοράτους ἀτμούς. Τὰ νέφη ταῦτα εἰσὶ τερπνὰ εἰς τὴν θέαν ἐν μέσῳ τῶν πεδιάδων· ὅταν δ' ὁ ἥλιος λάμπη, παρίστανται ὡς ἀπομεμακρυσμένα χιονοσκεπῆ ὄρη.

Τὰ στρωματοειδῆ τέλος ἐμφανίζονται κατὰ τὰς θερινὰς ἐσπέρας, ἀκριβῶς σύμμετρα κατὰ τε τὸ ἄνω καὶ κάτω μέρος αὐτῶν ἐν εἶδη ὀμίχλης· ἀλλ' ἐξαφανίζονται ἅμα τῇ ἀνατολῇ τῆς ἡμέρας. Πολλάκις δὲ κυμαίνονται ἄνωθεν ἡμῶν ὡς τις ἀναπεπταμένη ὀμίχλης σινδύνη.

Ἐκτὸς τῶν τριῶν τούτων τάξεων, ὑπάρχουσι καὶ τέσσαρες δευτερεύουσαι, ἀποτελούμεναι ἐκ τῆς συνενώσεως κυρίων σχημάτων, ἢ ἐκ τῆς μεταβάσεως τοῦ νέφους ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον σχῆμα. Εἰσὶ δὲ αὗται :

α.) Τὰ βοστρυχο-σωροειδῆ, ἅπερ εἰσὶ μάζαι λευκῶν νεφιδρίων στρογγύλων, ἐχόντων ἐνίοτε κατὰ τὸ θέρος χρῶμα ἐρυθρὸν. Τὰ νέφη ταῦτα ἐμφανιζόμενα μετὰ πολλὰς βροχερὰς ἡμέρας, θεωροῦνται ὡς προάγγελοι εὐδίας.

β.) Τὰ βοστρυχο-στρωματοειδῆ, ἅπερ ἔχουσι ποικιλίαν σχήματος, ἀλλὰ πάντοτε τὸ σχῆμα τοῦτο ἐστὶν ἐπίμηκες καὶ κατατετμημένον.

γ.) Τὰ γνωφοειδῆ, τὰ ὁποία ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς συμπυκνώσεως τῶν προηγουμένων· εἰσὶ δὲ ὁμοίωσχημα, πεπυκνωμένα, καὶ περιβάλλοντα ὑπὸ ἰνώδους πλαισίου. Ἀπὸ τῶν νεφῶν τούτων προέρχεται βροχὴ ραγδαία καὶ διηνεκῆς.

δ.) Τὰ στρωματο-σωροειδῆ, ἀποτελούμενα ἐκ τῆς ἐνώσεως πολλῶν στρωματοειδῶν.

ἔχουσι ταῦτα τὸ χρῶμα βαθύ, ἐνίοτε δὲ καὶ κυανόμελαν, περικυκλούμενον ὑπὸ αἰθρίας. Καὶ τὰ νέφη ταῦτα ἐπιφέρουσι πολλάκις τὴν βροχὴν.

Δυσκολώτατος ἀποβαίνει ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὕψους τῶν νεφῶν· διάσημοι ὅμως ἐπιστήμονες, οἷος ὁ Οὐμβόλδος καὶ ὁ Kämtz ἐποίησαν καταμετρήσεις ἱκανῶς ἀξιόπιστους.

Εὗρον οὗτοι ὅτι τὰ ἐλαφρότερα βοστρυχοειδῆ νέφη ἐμφανίζονται εἰς ὕψος ἐνὸς μιλίου· τὸ κατὰ μέσον ὄρον ὕψος αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 20,000 πόδας. Τὰ σωροειδῆ αἰωροῦνται κατὰ μέσον ὄρον εἰς ὕψος 3,000 ποδῶν. Τὰ γνωφοειδῆ εἰς ὕψος 4500 ἕως 5000 ποδῶν. Ὑπὸ τοὺς τροπικούς, ἕνεκα τῶν ἰσχυρῶν θερμοῦ ἀέρος ρευμάτων, τὰ νέφη ἀνέρχονται εἰς 9000 ἢ 10000 πόδας, ἐν ᾧ ἐν Ἑλβετίᾳ αἱ κορυφαὶ ὄρεων ὕψους 5000 ποδῶν, φαίνονται κεκαλυμμέναι πάντοτε ὑπὸ νεφῶν.

Ὁ χρωματισμὸς τῶν νεφῶν ποικίλλει κατὰ τὴν θέσιν αὐτῶν πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ πρὸς τὸν παρατηρητὴν ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς πυκνότητος αὐτῶν, ἥτις, ἂν εἶναι μεγάλη, καθιστᾷ αὐτὰ μελανὰ, ἐνῶ τὰ ἐλαφρὰ νέφη φαίνονται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας λευκὰ καὶ πολλάκις ἀντανεκλῶσι ποικίλα χρώματα.

Η ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΗ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ)

Α'.

Ἦτον ἡμέρα ἐορτάσιμος· ἡ λειτουργία εἶχεν ἤδη τελειώσει. Οἱ νέοι, οἵτινες καθ' ὀμάδας ἐξήρχοντο τοῦ ναοῦ, ἴσταντο εἰς τὸ προαύλιον καὶ ὑπομειδιῶντες ἐνητένιζον τὰς ζωηρὰς αὐτῶν συμπολίτιδας, αἴτινες, περιβεβλημέναι τὰς ὠραίας ἐορτασίμους στολάς των, ἐπέστρεφον βρενθυόμεναι οἰκαδῆ.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος νὰς, ἦτον ἡ κομψὴ

ἐκκλησία τῆς Φιέζολε, ἥτις, ἐγειρομένη ὑπερηφάνως ἐπὶ πρασίνοιο λοφίσκου, ἐφαίνετο θέλουσα νὰ δείξῃ τοῖς ἀνθρώποις τὴν ἀρχαιότητα της.

Ἡ Ἐκκλησία ἦτον εἰσέτι ἀνοικτὴ. Τὸ προαύλιον μικρὸν κατὰ μικρὸν ἠρημώθη, αἱ φωναὶ ἐχάνοντο συγκεχυμέναι ἐντὸς τῶν τῶν ναὸν περικυκλουσῶν στηλῶν, οὕτως ὥστε ἐν βραχεῖ τὸ πᾶν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἠδεῖαν ἐκείνην καὶ εὐδαίμονα σιγὴν, τὴν βασιλεύουσιν εἰς τὰ ἅγια τῆς θρησκείας ἐνδιαυτήματα.

Νέος τις, ἡλικίας εἴκοσι καὶ δύο σχεδὸν ἐτῶν, κομψοπροπεῶς ἐνδεδυμένος, διέβη μὲ βραδέα καὶ ἄψοφα βήματα τὸ μικρὸν κοιμητήριον, τὸ ὅπισθεν τῆς ἐκκλησίας κείμενον, φθὰς δ' εἰς τὴν πλατείαν, ἐκάθησεν ἐπὶ λιθίνου θρανίου, καὶ διὰ τῆς ἀνα χειρὰς βακτηρίας του διασκεδαστικῶς πως διεχάρασσεν ἐπὶ τοῦ χοῦ συγκεχυμένας γραμμάς. Μετ' ὀλίγον ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἀκολούθως, στενάξας, ἠτένισε τὸν ποταμὸν, ὡσεὶ ἀναμνήσεις παλαιὰ καὶ πόνου μεστὰι διετάρασσον τὸν νοῦν του.—Δὲν ἦτον εὐειδής, ἀλλὰ τὰ εὐγενῆ καὶ ἁρμονικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του, ἢ ἔκτακτος πελιδνότης καὶ τὸ μελαγχολικὸν ἠθὸς του, ἐνέπνεον ζωηρὰν προσοχὴν οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀκατανίκητον συμπάθειαν. Τὸ σήμαντρον διέκοψεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀθύμου ἐκείνης καταστάσεώς του. Ἦτο τὸ σήμαντρον τοῦ Agnus Dei.

Πτωχὸς τις γέρον, ὅστις διέβαινε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐστάθη καὶ, γονυπετήσας ταπεινῶς, ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλὴν καὶ προσνήχτο. Σκληρὰς εἰρωνείας ὑπομειδίμα ἀνέτειλεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ νεανίου καὶ πάραυτα ἀνέκραξε:

— Προσεύχου, προσεύχου, πτωχὲ δυστυχῆ· οὐχὶ ὅμως διὰ τοῦτο θὰ εὖρης αὐριον τὸ βαλάντιόν σου πλήρες χρυσοῦ· οὐδ' εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς σου θ' ἀπαντήσης τὴν

τύχην. Καλλιτέρα τύχη τῆς παρούσης δὲν σὲ περιμένει κατὰ τὰς ὀλίγας τοῦ βίου ἡμέρας, αἵτινες εἰσέτι σοὶ ἐναπομένουσιν· ἡ δυστυχία ἔσεται ἀείποτε ἡ κλίση σου, καὶ ὑπαυχένιον ἔξεις ἀεὶ τὰ δάκρυα.

Ταῦτα εἰπὼν, ὠρθώθη μετ' ὀργῆς καὶ βάδην διευθύνετο πρὸς τὴν κώμην. Παρὰ τὸν ναὸν εἶδεν ἐξερχομένην νεάνίδα ὑπομελάνως ἐνδεδυμένην, ἀγγελικῆς ὄντως καλλονῆς, ἧς τινος οἱ μέλανες, καταβεβλημένοι καὶ οἰδαλέοι ὀφθαλμοὶ, ἐτεκμηρίου ὅτι πολλὰ ἔρρευσαν ἀπ' αὐτῶν δάκρυα· ἐπὶ τοῦ πελιδνοῦ δὲ καὶ ἐλαφρῶς συστελλομένου μετώπου τῆς, ἐφαινετο ὡς ἐκμαγεῖον φρικώδους ὀδύνης. Διέβη παρὰ τὸν νεανίαν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τεταπεινωμένους, καὶ πλησιάσασα τὸν γέροντα, ὅστις εἰσέτι ἐγονυπέτει, τῷ ἔρριψεν ἐπὶ τῆς χειρὸς νόμισμά τι ὡς ἐλεημοσύνην, εἰποῦσα μετὰ συγκεκινημένης φωνῆς!

— Δέου ὑπὲρ τῆς μητρὸς μου! . . .

Ὁ νεανίας ἤκουσε τὰς λέξεις ταύτας, αἵτινες ἔπεσον ἐπὶ τῆς καρδίας του ὡς σταγόνας καιομένου θεοῦ. Διατὶ τάχα τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς τὸν ἔκαμνε νὰ πυρέσση; Διατὶ ἡ σκεπτικὴ ἐκείνη ψυχὴ συνεκινεῖτο ἐπὶ ταῖς ἀλλοτρίαις δυστυχίαις; Ὡ! ὅποιον μίγμα ἀντιφάσεως εἶσαι, ὦ ἀνθρώπινον γένος! . . .

Ἡ νεᾶνις ταχυποροῦσα ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν τῆς· φθάσασα δὲ εἰς τὸ περιστήλιον, δὲν ἐνόησεν ὅτι τὸ προσευχητάριον τῆς τῆ ἔπεσε χαμαί. Ὁ νέος, ὅστις μετὰ προσοχῆς τὴν ἠκολούθει, τὸ ἔλαβε καὶ, ταχύνας τὸ βῆμα, ἐπρόφθασεν αὐτὴν μὲ τρόπον δὲ ὠραῖον καὶ εὐπροσῆγορον,

— Συγχωρήσατέ με, δεσποινίς, τῆ εἶπεν, ἐὰν ἀπρεπῶς διακόπτω τὴν σειρὰν τῶν διαλογισμῶν σας· παρὰ τὸ περιστήλιον εὗρον τὸ βιβλίον τοῦτο, ὅπερ, ἐὰν δὲν λανθάνωμαι, σὰς ἀνήκει.

— Ὡ! εὐχαριστῶ, ἀπήντησεν ἐρυθριῶσα ἡ νεᾶνις, βεβαίως θὰ ἦτο δυστύχημα ἂν ἀ-

πώλλυτο! . . . εἶναι ἐνθύμημα τῆς μητρὸς μου.

— Τῆ ἀληθεία, νομίζω ἐμαυτὸν εὐτυχῆ διὰ τὴν ἐκδούλευσιν ἣν ἠδυνήθη νὰ σὰς κάμω.

Ἡ νεᾶνις εἰσῆλθε καὶ ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν τῆς· ἀλλ' ὁ νέος, ὅστις δυσηρεστήθη διὰ τὸν ἀκαριαῖον τοῦτον ἀποχωρισμὸν, ἐξηκολούθησε :

— Δυστύχημά τι βεβαίως σὰς συνέβη· δὲν εἶναι ἀληθές :

— Ἀληθέστατον, δυστυχῶς, κύριε· εἶχον μητέρα, ἣν τρυφερῶς ἠγάπων· σήμερον δὲ τὴν ἔχω πλέον· τὴν στιγμὴν ταύτην εὗρίσκειται εἰς τοὺς οὐρανοὺς !

— Δυστυχῆ! ἐφώνησεν ὁ νέος· καὶ εἰσθε νῦν ὄρφανὴ καὶ μόνη;

— Οὐχί, ἀπήντησεν ἡ νεᾶνις, ἔχω ἀδελφόν τινα μεριμνῶντα περὶ ἐμοῦ. Τώρα, Κύριε, συγχωρήσατέ με ἂν σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ ἀφήσητε μόνην· εἴμεθα εἰς χωρίον καὶ δὲν ἐπεθύμουν. . . .

— Νὰ λάβῃ χώραν παρεξήγησις τις· δὲν ἔχει οὕτως, ἔχετε δίκαιον· ὁ κόσμος εἶναι τοσοῦτον κακός! . . . χαίρετε, δεσποινίς, μὴ μὲ λησμονῆτε.

Ἡ νεᾶνις συνέθλιψε τὴν χεῖρα, ἣν ὁ νεανίας τῆ ὠρεξε, καὶ διὰ στεναγμοῦ ἀπεχωρίσθησαν.

B'.

Οἱ λόγοι τοῦ νεανίου εὗρον γλυκεῖαν καὶ ἠδυτάτην ἠχώ εἰς τὴν εὐαίσθητον τῆς νέας ἐκείνης καρδίαν, ἧτις, εἰθισμένη νὰ ζῆ εἰς αἰετὸν μεμονωμένη, δυσκόλως ἤκουε παρηγόρους λόγους.

Ὁ ἀδελφός τῆς, δικηγόρος ἐκπαιδευθεὶς μὲ ἀπειροκάλους φιλοσοφικὰς ἀρχὰς, θεώρει ἀπαθῶς τὴν θλίψιν ὡς τὴν χαρὰν, τὰς δυστυχίας ὡς τὰ εὐτυχέστερα τῶν συμβάντων. Ἡ Μαρία ἀπ' ἐναντίας πεπροικισμένη μὲ

διάπυρον ψυχὴν καὶ ἰσχυρὰν εὐαισθησίαν, ἀείποτε ἐπνευστία διὰ τὰς μεγάλας πράξεις, πρὸς αὐτὴν ἡ καρδία τῆς ἐνθουσιωδῶς ἔκλινε. Στερηθεῖσα τοῦ πατρὸς τῆς ἐξ ἀπαλῶν εἰσέτι ὀνύχων, συνεκέντρωσε τὴν ἀγάπην τῆς εἰς τὴν μητέρα τῆς, καὶ ἠξήθη διδασκομένη τὰς αἰδίους ἐκείνας τῆς ἀρετῆς ἀρχὰς, αἵτινες τελειοποιοῦσι τὴν γυναικεῖαν καρδίαν.

Ἡ Μαρία ὅθεν εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν παρακολουθουμένη ὑπὸ τῆς εἰκόνης τοῦ νεανίου. Ἡ Μαρία ἤδη ἠγάπα τὸν νέον τοῦτον· τὸν ἠγάπα δὲ, ὡς ἂν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου τῆ εἶχεν ὀμιλήσει περὶ ἔρωτος. Ἡ φλόξ, ἡ κατὰ τὴν πρώτην ὀρμητικὴν ἐφοδὸν θεοῦ ἐνθουσιασμοῦ διαδιδόμενη εἰς τὴν ψυχὴν, δὲν ἔχει ἀνάγκην πολυπλόκου ἱστορίας προχωρούσης ἐπὶ μῆνας καὶ μῆνας, ὅπως ἀρπάσῃ ἀπὸ τὰ περιδεῆ καὶ σπασμωδικὰ χεῖλη νεανιδὸς τινος τὸ πρῶτον σὲ ἀγαπᾶ. Οὕτως ἡ Μαρία, ἠσθάνετο ὅτι ἠγάπα τὸν ἄγνωστον, καὶ τοὶ προσπαθοῦσα νὰ ψευσθῆ πρὸς ἑαυτήν.

Τῆ ἐπαύριον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν ἐπανεῖδεν. Οἱ δύο νέοι, πλησιάσαντες ἀλλήλους, ὑπὸ ἀκατανικήτου συμπαιθείας ὠθούμενοι, ὠμίλησαν ἐν ἐκτάσει. Οὕτω πως διῆλθεν ὀλόκληρος μῆν. Πόσον εἶναι γλυκὴ τὸ νὰ δύνανται δύο νεαροὶ καὶ ἐρωτευμένοι καρδίαι νὰ πλησιάζωσιν ἀλλήλας καὶ νὰ βλέπωνται καθ' ἐκάστην! Ἡ Μαρία ἐπανέκτησε τὴν ὠραῖαν χροιάν τῆς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκτινοβολούντος προσώπου τῆς διεδίδετο ἡ ἀγαλλίασις ἐκείνη, ἣν ἡ εἰλικρίνεια θέτει ἐπὶ τῶν ὑπὸ θεοῦ ἔρωτος φλεγόμενων παρθενικῶν χειλέων.

Ἡ Μαρία οὐδὲν ἐγίνωσκε τὸ παρελθὸν τοῦ Ἐρρίκου ἀφορῶν, οὐ τινος μόνον τὸ ὄνομα ἠδυνήθη τυχαίως νὰ μάθῃ· ἡμέραν τινα ὅθεν ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ. Ὁ Ἐρρίκος, μὲ ἀμαρύσσοντας ὀφθαλμοὺς, ἐσκέφθη ἐπὶ μικρὸν, καὶ ἀκολούθως τῆ εἶπε,

— Μαρία, διατὶ μ' ἐρωτᾶς διὰ τὸ πα-

ρελθόν μου, νῦν ὅτε μὲ καταδικακλίζει ἡ εὐτυχία τοῦ παρόντος; Ὑπὸ τὸν ὠραῖον τοῦτον οὐρανόν, ὅπ' ἔν ἐγεννήθη, ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης τῶν μεγάλων ἀναμνήσεων, ἧτις ἀφῆρασαν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ ὑψιπετοῦ ποιητοῦ, κατὰ τινα στιγμιαίαν ὀργὴν πικρὰς τινος λέξεις (α), ἐλησμόνησα παντάπασι τὴν ἱστορίαν τοῦ παρελθόντος μου. Μόλις ἐπάτησα τὸν οὐδὸν τῆς νεότητος, τὰ τρομερὰ παθήματα ἅτινα ὑπέφερα, ἐνούμενα μὲ τοὺς σκληροὺς παλμοὺς τῆς ἐκτραχυνθείσης καρδίας μου, ἐφθασαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὅστε θὰ ἐξήρουν δι' ἑκατονταετῆ βίον. Μὴ ζητεῖς νὰ σοὶ ἀποκαλύψω τὰ μυστήρια τοῦ παρελθόντος μου, ὦ Μαρία· ἐκάστη λέξις θὰ κατέρχεται ἀπηνῆς ἐπὶ τῆς καρδίας μου, καὶ ἴσως ἡ ἀγάπη, ἣν δι' ἐμὲ τρέφεις νῦν, μειωθῆ εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν ἀμαρτημάτων μου.

Καὶ ἡ Μαρία ὑπήκουσεν· ἔκτοτε δὲν ἠρώτησεν αὐτὸν πλέον περὶ τοῦ παρελθόντος του.

Πόσον ἦσαν εὐτυχεῖς! Μεστοὶ γλυκυθύμων ἐλπίδων, προσώρων τὸ μέλλον μεστὸν εὐδαιμονίας· ὑπὸ τὴν σκιὰν πρασινίζόντων δένδρων καθήμενοι, συνέχεον τὰς στοναχὰς τῶν μὲ τὴν ἀρμονίαν τοῦ παντός καὶ οἱ περιφλεγεῖς ἀσπασμοὶ τῶν ἐπαναλαμβάνοντο ὑπὸ μονήρους καὶ θείας ἠχοῦς! Ὁ Ἐρρίκος χαριέντως διεπέρα τὸν βραχίονά του ὑπὸ τὴν μέλαιναν τῆς Μαρίας κώμην, τὴν εἰς τὴν ἐλαφροτέρην πνοὴν τῆς ὑπὸ τῶν ἀνθέων ἀρωματιζομένης αὔρας κυματίζουσαν, καὶ μὲ γλυκυτάτην φωνὴν τῆ ἔλεγεν:

(α) Ὁ Δάντης, ὀργισθεὶς διὰ τὴν αἰώνιον ἐξορίαν εἰς ἣν κατεδικάσθη, ἔγραψεν ἐν τῇ ποιητικῇ αὐτοῦ καὶ ὀργίλη φαντασίᾳ τοὺς στίχους τούτους, ἐν οἷς ἀποκαλεῖ τοὺς συμπολίτας του,

« . . . ingrato popolo, maligno,
Che discese da Fiesole a b a n t i q u o
E liene ancor del monte e del macigno. »

— ὦ! πόσον ὠραία εἶσαι, Μαρία· οἱ φω-
τοβόλοι καὶ μαῦροί σου ὀφθαλμοὶ ἔχουσιν ἀ-
νέκφραστον μαγεῖαν· ὦ! ὄχι, Μαρία, δὲν εἴ-
σαι σὺ ἀνθρώπινον πλάσμα, εἶσαι παρήγορος
Ἄγγελος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν ἀπο-
σταλεῖς.

Καὶ ἡ Μαρία, ἥτις τρυφερώτερα ἐνητένι-
ζεν αὐτὸν, ἠσθάνετο διαχεόμενον ἐντὸς τῶν
ὀστέων τῆς γλυκύτατον βρόμον, ρίπτοντα
αὐτὴν εἰς ἔκστασιν· καὶ τὸν Ἑρρίκον τότε
ἀντήμειβε δι' ἔρασμίου ἀσπασμοῦ.

Οὕτω διήλθον τρεῖς μῆνες, χωρὶς ποτε νε-
φέλη τις νὰ ὑψωθῆ, ὅπως ἐπισκιάσῃ τὸν ἡ-
λιον ἐκεῖνον, ὅστις τοσοῦτον καθαρὸς καὶ δι-
αυγῆς ἐφωτοβόλει.

Ἀλλὰ διατὶ ἡ εὐδαιμονία σβέννυται ὡσεὶ
φωσφόρος ἀτμὶς καὶ χάνεται εἰς τὸ μῆδεν,
ὡς τὰ μικρὰ ἔντομα τὰ ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ
ἀνέμου ἀφαραπζόμενα; Δὲν θὰ ἦτο τάχα
πολλῶ προτιμότερον ν' ἀποθνήσκῃ τις ὅτε ὁ
κατὰ τὸ μέλλον βίος του στίλβει ἐλαφρὸς
καὶ γαλήνιος, ὅτε οὐρανὸς τε καὶ γῆ τῷ ὑ-
πομειδεδωσιν, ὅτε ἡ ἀρμονικὴ τῆς ἐλπίδος
φωνὴ τὸν παρηγορεῖ; Τότε τὰ ἀνημμένα πά-
θη καὶ ἡ ἀθυμία τῆς κατασπαρρασσομένης
ψυχῆς δὲν θὰ ἐδηλητηρίαζον τὰς ἐσχάτους
τοῦ βίου ἡμέρας.—Τότε ἡ φλογερὰ καὶ εὐ-
γενὴς καρδία τοῦ ὀρμητικῶς εἰς τὰς ἀγίας
καὶ ὑπερανθρώπους ἐμπνεύσεις κλίνοντος,
δὲν θὰ ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῆς τέφρας, διὰ νὰ
κατακλύσῃ τοὺς ἐξαγιασθέντας πλυμοὺς τῆς
πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης.

Καὶ ὁμοίως, τοιοῦτον τέλος, καὶ τοιαύτην
ἀγωνίαν προητοίμαζε τὸ πεπρωμένον τῆ
Μαρίας.

Ἦτο νῦν προκεχωρηκυῖα τοῦ Αὐγούστου
μηνός. Ἡ Μαρία εὐρίσκετο εἰς τὸ δωμάτιόν
τῆς γονυκλινῆς ἐναντι τῆς εἰκόνης τῆς Θεο-
τόκου. Εἶχεν ἀνὰ χεῖρας τὸ θεῖον βιβλίον τοῦ
Κέμπης, καὶ εὐλαβέστατα διέτρεχε τὰς συγ-
κινητικὰς ἐκείνας σελίδας τῆς *Μιμήσεως*

τοῦ Χριστοῦ. Αἶφνης ἠσθάνθη κίνησιν τινα
εἰς τὴν γαστέρα, καὶ ἡ προσευχὴ ἐσταμάτησε
εἰς τὰ χεῖλη τῆς. Ἡ ἰδέα ὅτι ἦτο μήτηρ, κα-
τελάμπρυνε τὸ ὠραῖον αὐτῆς μέτωπον ὡς
ἅγιόν τι φῶς· ἀλλὰ μετὰ μικρὸν, ἀναλογι-
σθεῖσα τὴν θέσιν τῆς, ἠσθάνθη ὀξύ τι ρίγος
τρόμου καὶ ἀγωνίας περιχεόμενον εἰς τὰς
φλέβας τῆς.

Ἀλλὰ . . . τί εἶχε νὰ φοβηθῆ; Ὁ Ἑρ-
ρίκος δὲν τῆ ὑπεσχέθη χιλιάκις ὅτι αὕτη ἔ-
σεται ἡ μόνη σύζυγός του; Ἡ ἰδέα αὕτη οὐκ
ὀλίγον τὴν παρηγόρει· ἀλλ' οὐχ ἦσαν τὴν
νύκτα ἐκεῖνην δὲν ἠδυνήθη νὰ κοιμηθῆ ἡσύ-
χως. Ἐπὶ τέλους ὑπέφωσκεν ἡ ἡὼς καὶ ἡ
Μαρία περιέμενε πνευστιῶσα τὴν εὐθετον ὠ-
ραν ὅπως ἀποκαλύψῃ τῷ Ἑρρίκῳ τὸ μέγα
ἐκεῖνο μυστήριον.

Ἡ Μαρία ἐπορεύθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν
καὶ ἐν τῇ ὠρισμένῃ θέσει εὔρε τὸν Ἑρρίκον
παρὰ ποτε πελιδνὸν καὶ καταβεβλημένον.
Ἡ νεῆνις δὲν ἀπετόλμα νὰ τῷ διακοινώσῃ
ὅ,τι ἐβάρυνε τὴν καρδίαν τῆς· αἰσθημὰ τι
ὑπερβαλλούσας αἰδοῦς τὴν ἀπέτρεπεν· ἀλλὰ,
κατανικήσασα πλέον πᾶν ἐμπόδιον, διηγήθη
αὐτῷ τρέμουσα πῶς ὑπώπτευεν ὅτι ἦτο μή-
τηρ. Ὁ Ἑρρίκος ἔμεινε ὡς κεραυνόπληκτος!
καὶ εἰς τὰς προτρεπτικὰς τῆς Μαρίας παρα-
κλήσεις, ἐξοριζούσας αὐτὸν ὅπως παρουσια-
σθῆ εἰς τὸν ἀδελφόν τῆς, ἀπήντα διὰ κενῶν
καὶ διακεκομμένων λέξεων.

— ὦ! τῷ ἔλεγεν ἡ Μαρία, θὰ ἔλθῃς σή-
μερον, δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι σήμερον θὰ ἔλ-
θῃς σὺ αὐτὸς, νὰ ζητήσῃς τὴν χεῖρά μου;
ὦ! θὰ ἴδῃς πόσον εὐτυχῆ θὰ σὲ καταστήσω·
δὲν θ' ἀναπνέω εἰμὴ διὰ σέ, θὰ μαντεύω
τοὺς διαλογισμοὺς σου, καὶ ἡ βούλησίς σου
ἔσται συνάμα καὶ ἰδική μου. Ἄ! ἔλθε, Ἑρ-
ρίκε, ἔλθε μαζί μου.

— Οὐχί, Μαρία, τῆ ἀπεκρίνετο· σήμερον
δὲν δύναμαι, διότι πρέπει πρῶτον νὰ ἐτοι-
μασθῶ. Αὐριον μεῖνε εἰς τὴν οἰκίαν καὶ πρὶν

ἢ ὁ ἥλιος δύσει, θὰ ἔλθω νὰ συνομιλήσω με-
τὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Ταῦτα εἰπὼν, ἠσπάσθη τὴν Μαρίαν εἰς
τὸ μέτωπον καὶ ἀνεχώρησεν. Ἡ κακοδαίμων,
ἐλέπουσα αὐτὸν ἀναχωροῦντα, ἠσθάνθη τὴν
καρδίαν τῆς σπαρρασσομένην· τὸ φίλημα ἐ-
κεῖνο, ἀντὶ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ, τὴν ἔκαμε
νὰ φρικιάσῃ, ὡσανεὶ ἦν τὸ φίλημα τοῦ αἰω-
νίου ἀποχωρισμοῦ.

Γ'.

Ἐφθασεν ἡ αὐριον καὶ ἡ μεθαύριον, ἀλλ'
ὁ Ἑρρίκος δὲν ἐφάνη. Ἡ δύστηνος Μαρία
εἰσέτι ἠπατάτο· ἴσως ὁ Ἑρρίκος περιέμενε
προσφορωτέρην τινα ἡμέραν, ὅπως παρουσια-
σθῆ εἰς τὸν ἀδελφόν τῆς· ἴσως ἠσθένησε· καὶ
οὕτω διὰ μυρίων σκέψεων προσεπάθει νὰ δα-
μάσῃ τὸν φρικῶδη πόνον, ὅστις τὴν ἐτυράν-
νει. Ἀλλὰ μὴν δλόκληρος παρήλθε καὶ οὐ-
δὲν περὶ Ἑρρίκου ἔμαθε. Πολλάκις περιῆλθε
τὴν Ἐκκλησίαν, πολλάκις διέβη σιγαλέα
ὑπὸ τὰς στήλας, ὡς χηρεῦσασα χελιδὼν
μυριάκις στεναζούσα, ἀλλ' οὐδὲν σημείον,
οὐδεμίαν ἐλπίδα ὅπως τὸν ἐπανίδῃ.

Ὁ ἄπιστος! τὴν ἐγκατέλειπε!

Μὴ δυναμένη νὰ κατανικήσῃ τὸν πόνον
τῆς, ἔδωκεν ἐλευθέραν δίοδον εἰς τὰ δά-
κρυα καὶ τεταραγμένη ἐπορεύθη εἰς τὸν ναόν.
Ἐγонуπέτησε πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτό-
κου καὶ θερμότερα ἐδεήθη ὅπως ἀπαλλαγῇ
τῶν δεινῶν. ὦ! πόσον εἶναι παρήγορος ἡ
προσευχὴ κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἀποθα-
ρῶνσεως! πῶς ἀνυψοῖ εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὴν
ψυχὴν ὁ θεῖος λόγος, ὁ ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ ἀ-
θανάτου στόματος τοῦ Πλάστου!

Ἡ Μαρία ἠγέρθη γαληνωτέρα καὶ διευ-
θύνθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς.

Ὁ Ἑρρίκος, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Μαρία τῷ
ἐνεπιστεύθη τὸ μυστήριον τῆς ἐγκυμοσύνης
τῆς, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Φιέζολε καὶ ἐκ-
τοτε οὐδεμίαν περὶ αὐτοῦ ἠκούσθη εἰδησις.

Ἐν τοσοῦτῳ αἱ ἡμέραι παρήρχοντο φρικῶδέ-
στεραι διὰ τὴν Μαρίαν, ἥτις ἔβλεπε τὴν ὠ-
ραν τοῦ τοκετοῦ ὡς φρικῶδες φάσμα πλησιάζου-
σαν. Τί θὰ ἔλεγεν ὁ ἀδελφός τῆς εἰς τὸ
ἄκουσμα τοῦτο; Αὐστηρῶν ἀρχῶν ὡς πρὸς
τὴν οἰκογενειακὴν τιμὴν, ὑπερήφανος διὰ τὸ
ἄγνον τοῦ ὀνόματός του, ἴσως θὰ τὴν ἐφό-
νευε, καὶ τότε τίς θὰ ἐφρόντιζε περὶ τοῦ ἀ-
θῶου ἐκεῖνου πλάσματός τῆς, τοῦ νεογνοῦ;
Ἄχ! ὅποιον πεπρωμένον διεφύλαττεν ἡ μῆ-
νις τοῦ οὐρανοῦ τῆ δυστυχῆ τῆς τοῦ ἐγ-
κλήματος θυγατρὶ! Ἡ Μαρία ἀπέκρυψεν εἰς
ὄλους τὸ ἀμάρτημά τῆς, ἀλλ' ἔχουσα ἀνάγκη
ἄμμεσον νὰ ἐκμυστηρευθῆ τὸν πόνον τῆς
εἰς ψυχὴν τινα, δυναμένην τοῦλάχιστον νὰ
τὸν ἐννοήσῃ, διηγήθῃ τὰ πάντα εἰς γηραι-
άν τινα ὑπηρέτιν, ἥτις παρεστάθη εἰς τὴν
γέννησίν τῆς καὶ ἔφερεν αὐτὴν πολλάκις εἰς
τὰς ἀγκάλας τῆς. Ἡ δύστηνος γραῖα, ἅμα
τῇ ἐξομολογήσει τῆς Μαρίας, διεχύθη εἰς
δάκρυα καὶ προσεπάθει νὰ παρηγορήσῃ
τὴν ἀτυχῆ νέαν διὰ τῶν εὐλογημένων λό-
γων μητρικῆς ἀγάπης· οὐ μὴν ἀλλὰ, νικη-
θεῖσα ὑπὸ τῆς ὀργῆς, κατηράσθη τὸν ἀνάξιον
ἐκεῖνον, ὅστις κατέστησε δυστυχῆ τὸν ἄγ-
γελον τοῦτον τῆς ἀγαθότητος.

— ὦ! μὲ ἠγάπα! ἀπεκρίνατο μετὰ ἐκ-
φράσεως πόνου μεστῆς ἡ Μαρία, τρυφερώτα-
τα μὲ ἠγάπα! καὶ ἴσως ἀκόμη μὲ ἀγαπᾷ ὁ
Λουκία! μὴ τὸν ἐνοχοποιεῖς.

Καὶ ἡ δυστυχῆς γραῖα δὲν παρεπονεῖτο
κατ' αὐτοῦ πλέον, ὅπως μὴ λυπήσῃ τὴν τε-
θλιμμένην Μαρίαν.

Ἀλλὰ τὰ παθήματα τῆς κακοδαίμονος ἐ-
κείνης νεάνιδος δὲν ἐτελειώσαν εἰσέτι· αἱ δυ-
στυχίαι αἵτινες τὴν περιέμενον, ἦσαν πολὺ
ἀνώτεραι δοκιμασίας.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΟΙ ΑΘΙΓΓΑΝΟΙ.

Τί εἰσιν οἱ Ἀθίγγανοι; Ποία ἐστὶν ἡ κα-
ταγωγὴ, ἡ θρησκεία, ἡ γλῶσσα, τὰ ἦθη, τὰ

θήμα, αἱ ἰδέαι, ὁ πληθυσμὸς των; Διὰ τὴν ζῶσιν ὡσπερ σκηνῆται ἐν μέσῳ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, ἀποτροπιαζόμενοι τὸν πανταχόθεν περιβάλλοντα αὐτοὺς πολιτισμόν; Εἰσὶν οὗτοι ἄξιοι ἀποστροφῆς, ἢ μᾶλλον φιλανθρωπικῆς βοήθειας πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐλεεινῆς αὐτῶν τύχης;

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν εὐκόλως καὶ ἄνευ ἀμφιβολίας τινός. Ὅτι ὡς θετικώτερον περὶ αὐτῶν γινώσκουμεν, εἶναι ὅτι οἱ φυσιολογικοὶ αὐτῶν χαρακτῆρες καταπροδίδουσιν αὐτοὺς ὡς καταγομένους ἐκ τινος ἀνατολικῆς φυλῆς· ὅτι ζῶσι βίον πλάνητα, ὅτε μὲν καταυλιζόμενοι ἐν ὑπαίθρῳ, ὅτε δὲ ὑπὸ σκηνάς, ἐν τόποις ἐρήμοις, ἄλλοτε ἐν κόμμασι καπιζούταις, καὶ ἄλλοτε ἐν δάσεσιν ἢ σπηλαίοις, ποριζόμενοι τὸν ἄρτον αὐτῶν διὰ τῆς σιδηρουργικῆς, τῆς χαλκουργικῆς καὶ συνεχέστερον τῆς ἀστρολογίας καὶ ἀρπαγῆς· καὶ τέλος ὅτι τυγχάνουσι βεβουλισμένοι εἰς τὴν ἐσχάτην πενίαν, ἣν ὅμως περιφρονοῦσιν, ἢ μᾶλλον προτιμῶσιν, ἀρκεῖ μόνον νὰ διατηρῶσι τὴν ἀγοίαν καὶ κτηνώδη αὐτῶν ἀνεξαρτησίαν. Μεταξὺ τῶν διαφόρων συγγραφέων, τῶν περὶ Ἀθιγγάνων γραφάντων, σπουδαιότεροί εἰσιν ὁ Γκρέλμαν, ὁ Μπόρκ, ὁ Κράμπ, καὶ ὁ Φρωσσάρ. Ἐκ τῶν συγγραφέων τούτων καὶ ἐκ διαφόρων ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν φύλλων, ἀρῶμεθα τὰς ἐξῆς περὶ Ἀθιγγάνων πληροφορίες.

Ἡ πλανόβιος αὕτη φυλὴ ἐν Ἰταλίᾳ ἐστὶ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Zingari, ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Bohémiens, ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Gypsies, ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Zigueners, καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Gitanos. Μυστηριώδης ἐστὶν ἡ καταγωγὴ τοῦ λαοῦ τούτου. Ὁ Βάλθης, ἐν τῷ ἔθνογραφικῷ αὐτοῦ Ἀτλαντι, ὑποστηρίζει ὅτι κατάγονται ἐκ τῶν Zinganes τοῦ Σίνδου, οἱ ἀνήκουσιν οἱ ὑπὸ τὸ ὄνομα Βασιγοῦροι,

Πανγχιτῆροι καὶ Κορέουας Ἰνδοί.

Ἐποστηρίζει ὁ ρηθεὶς συγγραφεὺς ὅτι πρὸ τεσσάρων αἰῶνων ἐγκατέλιπον οὗτοι τὰ πέριξ τοῦ Δέλτα τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ ὅτι ἡ γλῶσσα αὐτῶν διαιρεῖται εἰς διαφόρους διαλέκτους λίαν ἀλλήλων διαφερούσας, ἕνεκα τῶν εἰς αὐτὰς εἰσαχθειῶν λέξεων τῶν διαφόρων ξένων λαῶν ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ζῶσιν. Οἱ τῆς Ἰταλίας καὶ Ἰσπανίας Ἀθιγγανοὶ φαίνονται λησμονήσαντες τὴν ἑαυτῶν γλῶσσαν καὶ δημιουργήσαντες ἄλλην, συγκεκριμένην ἐκ λέξεων, ἃς αὐτοὶ ἔπλασαν, καὶ ἐξ ἄλλων, ἃς παρέλαβον ἐκ τῆς Ἰταλικῆς καὶ Ἰσπανικῆς τῶν τελευταίων τούτων ὅμως παρεμόρφωσαν τὴν ἔννοιαν καὶ μετέθεσαν τὰς συλλαβάς, ὅπως αὐταὶ μὴ καθίστανται καταληπταὶ τοῖς ἄλλοις.

Κατὰ τὴν ἐφημερίδα «Saturday Magazine» εἶναι περίεργον ὅτι ἡ φυλὴ ἐκ τῆς ὁποίας φαίνονται καταγόμενοι οἱ Ἀθιγγανοὶ διαφέρει καθ' ὅλοκληρίαν πρῶτον τῶν ἄλλων Ἰνδικῶν φυλῶν, ὡς διαφέρουσιν οἱ Ἀθιγγανοὶ πάντων τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊῶν. Τὰ ἦθη των καὶ αἱ ἀρπακτικαὶ αὐτῶν κλίσεις, ὡς καὶ αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ των εἰσὶν ἀκριβῶς ὅμοια τοῖς τῶν Ἀθιγγάνων μετέρχονται καὶ οὗτοι τὴν χαλκουργικὴν καὶ τὴν ἐπετεῖαν· εἰσὶ καὶ οὗτοι διεσπαρμένοι ἀναπᾶσαν τὴν Βεγγάλην, καὶ λαλοῦσι διάλεκτόν τινα τῆς Μαλεσιανῆς γλώσσης, μόνους αὐτοῖς καταληπτῆν, καὶ ἦν γέροντές τινες τῆς Ἀγγλίας Ἀθιγγανοὶ λαλοῦσιν ἐτι καὶ σήμερον, μὴ ἐννοούμενοι ὅμως ὑπὸ τῶν νεωτέρων. Ἐν Ἰνδίᾳ ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα ὅτι οὗτοι κατάγονται ἐκ μιᾶς τῶν δέκα ἀπωλεσθειῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ· τοῦτο ὅμως φαίνεται ἡμῖν ἀπίθανον.

Κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν εἰς Ἰταλίαν ἐμφάνισιν, ἐξεληθήσαν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν ὡς Ἑβραῖοι μετημφισμένοι, ἕνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος τότε κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν διωγμοῦ.

Ὁ Βλούμενδοχ ἐν τῷ περὶ ἀνατομίας συγγράμματι αὐτοῦ διατείνεται ὅτι τὸ σχῆμα τοῦ κρανίου τῶν Ἀθιγγάνων εἶναι ὅμοιον τῷ τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. Τὴν γνώμην ταύτην δικαιολογεῖ καὶ ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ προσωμίαν των (α)· ἄλλως τε καὶ ἡ ἀγυρτεία των μετέχει τῆς ἀρχαίας Αἰγυπτιακῆς μαντικῆς. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ Denis.

Οἱ Ἰταλοὶ καλοῦσιν αὐτοὺς ἀδιαφόρως Zingari ἢ Zingani. Ἐάν λοιπὸν τῷ ὄντι οἱ Ἀθιγγανοὶ κατάγονται ἀπὸ τῶν Zinganes τοῦ Σίνδου, ἡ Ἰταλικὴ γλῶσσα ἐτήρησε τὸ πρωτότυπον αὐτῶν ὄνομα.

Ὁ Brand γνωματεύει ὅτι οἱ Ἀθιγγανοὶ μετηνάστευσαν ἐξ Ἀσίας τῷ 1408 ἢ 1409, ὁπότεν ὁ σκληρὸς Τιμούρ Βέης (Ταμερλάνος) ἐδήλου τὰς Ἰνδίας, καὶ ἔσφαζε πλέον τῶν πεντακοσίων χιλιάδων ἀνθρώπων. Εἰς τὴν Εὐρώπην δὲ ἐπλευσαν, ἐξ Αἰγύπτου ἀναχωρήσαντες. Τοῦντεῦθεν ἡ προσωμίαν αὐτῶν Αἰγύπτου. Τὸ ὄνομα τῶν Βοημῶν ἐδόθη αὐτοῖς ἐν Γαλλίᾳ διότι, ἐκ Βοημίας ὁρμώμενοι μετέβησαν ἐκεῖσε.

Εἰς ἑκατὸν χιλιάδας ὑπολογίζονται οἱ καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην διεσπαρμένοι Ἀθιγγανοὶ· πολυαριθμότεροι ὅμως ὑπάρχουσιν ἐν Τουρκίᾳ, Ρωσίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ· ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι δέκα χιλιάδες, ὧν αἱ τρεῖς ἐν τῇ νῦν Γερμανικῇ Ἀλσατίᾳ· ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ δεκακοτὴ χιλιάδες. Κατὰ τὸν Γκρέλμαν ὅμως, πλείονες τῶν ἑκατὸν χιλιάδων ὑπάρχουσι μόνον ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Τρανσυλβανίᾳ· ὁλόκληρος δ' ὁ πληθυσμὸς των ἐν Εὐρώπῃ, Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ ἀνέρχεται εἰς ἑπτακοσίας ἕως ὀκτακοσίας χιλιάδας. Πρὸ τινων ἐτῶν ἐνεφυλοχώρησαν καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔκλεπτον δὲ τοὺς μαύρους δούλους ἀπὸ τοῦς

(α) Ἐν Ἑλλάδι καλοῦνται καὶ Γύρτοι, ὅπερ οὐδὲν ἕλλο ἐστὶν ἢ ἡ λέξις «Αἰγύπτιον» παρεμφαρήγη.

κυρίους των, ὅπως μεταπωλῶσιν αὐτοὺς εἰς ἄλλους.

Ἀρέσκονται οἱ Ἀθιγγανοὶ εἰς τὸ κρέας τῶν ἐξ ἀσθενείας ἀποθνησκόντων ζώων· διὰ τοῦτο μετ' ἀγαλλιᾶσεως ὑποδέχονται τὰς ἐπιζωστίαις. Τοῦτο ὅμως δύναται ν' ἀποδοθῆ καὶ εἰς τὴν πενίαν των· βέβαιον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰωσήφ ὁ Β' ἀπηγόρευσε αὐτοῖς τὸ τρῶγειν κρέας σαπρῶν.

Οἱ Ἀθιγγανοὶ διατελοῦσιν ἀδιάφοροι πρὸς πᾶσαν θρησκείαν, ἀλάσσοι δὲ τοιαύτην ἄμα ὡς ἀλλάξωσι καὶ τόπον διαμονῆς· περιτέμνονται πομπωδῶς ὅταν εὐρεθῶσιν ἐν μέσῳ Μουσουλμάνων, καὶ βαπτίζονται ὅταν εὐρεθῶσιν ἐν μέσῳ Χριστιανῶν.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς εἰς Εὐρώπην ἐμφανίσεώς των διετεινοντο ὅτι ἦσαν Χριστιανοὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διηγούντο ὅτι οἱ πρόγονοι αὐτῶν, μὴ θελήσαντες νὰ δεχθῶσι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰς Αἰγύπτου φυγῆς του μετὰ τῶν γεννητόρων του, κατεδικάσθησαν αὐτοὶ τε καὶ οἱ ἐπίγονοι αὐτῶν εἰς ἑπταετὴ πλάνητα βίον.

Ἡ ἀμάθεια τῶν Εὐρωπαϊῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔδωκε πίστιν εἰς τὸν μῦθον, διόπερ οἱ Ἀθιγγανοὶ ἐφιλοξενήθησαν πρεπόντως· ἀκολούθως ὅμως, ἀνακαλυφθείσης τῆς ἀπάτης, καὶ θεωρηθέντων ὡς ἐκ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων των ἀναξίων προστασίας, ἀπανταχοῦ ἀπεφασίσθη ἡ ἀπέλασις των.

Ἡ πρώτη αὐτῶν ἐμφάνισις ἐγένετο ἐν Γερμανίᾳ τῷ 1417, ἐν Ἑλβετίᾳ τῷ 1418, ἐν Ἰταλίᾳ τῷ 1422 καὶ ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1427. Ἐνεδύοντο δὲ τότε κατὰ τὸν ἀνατολικὸν τρόπον.

Διάταγματι τῶν κρατῶν τῆς Ὀρλεάνης τοῦ 1564 ἐπέβαλε τὴν καταστροφήν των Ἀθιγγάνων διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, ἐάν οὗτοι δὲν ἤθελον ἐγκαταλείψει τὰς Γαλλικὰς κτήσεις. Ἡ ὀλοσχερὴς ὅμως ἀποβολὴ των κατέστη ἀδύνατος.

Καίτοι οί Ἀθίγγανοι εἰσὶ κατὰ μέγα μέρος νομάδες, ὑπάρχουσιν οὐχ ἥττον καὶ τινες αὐτῶν κατοικοῦντες κώμας, τὰς ὁποίας αὐτοὶ κτίζουσιν, ἰδίως ἐν Οὐγγαρία καὶ Τρανσυλβανία, ἐνθα μετέρχονται καὶ διάφορα ἐπαγγέλματα.

Ἐν Τρανσυλβανία καὶ Βλαχία πλύνουσι διαρκῶς τὴν ἄμμον τῶν ποταμῶν, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι θὰ ἐξαγάγωσιν ἐξ αὐτῆς χρυσόν. Ἡ Αὐτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία μάτην ἐπειράθη κατὰ τὸ 1768 νὰ πείσῃ τοὺς Ἀθίγγανους νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν γεωργίαν. Ἐπίσης ἐναυάγησαν πάντα τὰ διατάγματα Ἰωσήφ τοῦ Β' κατὰ τὸ 1782 πρὸς τὸν αὐτὸν ἀποβλέποντα σκοπόν. Ἐν τούτοις πάντες οἱ τῶν μνησθειῶν χωρῶν δῆμιοι, ἐλαμβάνοντο ἐκ τῶν Ἀθίγγανων, οἵτινες, ὠμότατοι ὄντες, ἀγάλλοντα βλέποντες τὸν ἄνθρωπον πάσχοντα.

Τὸ ὑψιστον πάθος τῶν Ἀθίγγανων εἶναι ὁ πλάνης βίος, ὅστις ἐπὶ τοσοῦτον εἶναι ἐρριζωμένος ἐν τῇ ψυχῇ των, ὥστε προθύμως θυσιάζουσι πάσας τὰς τέρψεις τοῦ ἡμέρου βίου χάριν αὐτοῦ.

Ὁ Μπόρκ λέγει, ὅτι τέκνα τινὰ Ἀθιγγάνων, ἀποφοιτήσαντα ἐκ πανεπιστημίων, ἐνθα μάλιστα διέπρεψαν, ἅμα λαβόντα τὰ ἐκὼν διπλώματα, ἐπέστρεψαν ἐνθουσιωδῶς εἰς τὸν πλάνητα βίον των, ὅπως ἐνωθῶσι μετὰ τῶν συγγενῶν των.

Οἱ Ἀθίγγανοι εἰσὶν ἐλαιόχροι, ἔχουσι λευκοτάτους ὀδόντας, βλέμμα ζωρὸν καὶ γοργόν, τρίχας μελανὰς καὶ μακράς, εἰσὶ σύμμετροι, εὐκαμπτοὶ καὶ ὠκύποδες. Καίτοι ἀγαπῶσι πολὺ τὴν θερμότητα, ἐκτίθενται ἀσκεπεῖς καὶ ρακένδυτοι εἰς τὰ δριμύτατα ψύχη. Ἡ κατασκευὴ των εἶναι ἰσχυρά, φθάνουσι δὲ εἰς βαθύτατον γῆρας χωρὶς νὰ υποπέσωσιν εἰς ἀσθενείας. Τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀνατροφῆς των. Γῶντι, ἅμα τὸ παιδίον φθάσῃ τὴν τρίμηνον ἡλικίαν, ἢ μή-

τηρ λαμβάνει αὐτὸ ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ ἡμίγυμνον τὸ φέρει μεθ' ἐκείτης πνυταχοῦ. ἅμα δὲ φθάσῃ τὸ τρίτον ἔτος, εἶναι ὑπόχρεον ν' ἀκολουθῇ αὐτὴν πεζῇ.

Τὸ σύνθημα τῶν Ἀθιγγάνων ποτὸν εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὸ οἰνόπνευμα, ὅπερ ὑπεραγαπῶσιν. Οὐδεμία ἐορτὴ ἢ διασκεδάσις αὐτῶν γίνεται ἄνευ ἀφθονίας τοῦ ποτοῦ τούτου· μετὰ τὴν κατὰ κόρον πόσιν, λητμονοῦσι τὰς ἀνθρωπίνους δυστυχίας καὶ λογίζουσιν ἐκὼν τὸν εὐδαιμονεστάτους. Ἡ μόνη τοῦ Ἀθιγγάνου φιλοδοξία συνίσταται εἰς τὸ νὰ σχηματίσῃ χρηματικόν τι ποσόν, ὅπως δυνηθῇ ἀκολουθῶς δι' αὐτοῦ νὰ μεθυσθῇ· δὲν συνίσταται δὲ τὸ πάθος τῶν Ἀθιγγάνων εἰς μόνον τὸ οἰνόπνευμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ καπνόν, οὗ χρῆσιν ποιοῦνται καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκες. Ἡ ἐνδυμασία τῶν Ἀθιγγάνων εἶναι καθ' ὑπερβολὴν εἰδεχθῆς· πενιχρὸν καὶ ρυπαρὸν ὑποκάμισον, περισκελὶς ἐκ χονδροειδοῦς ὑφάσματος, καὶ εὐρὸ ἐπανωφόριον, ἀποτελοῦσι τὸν ἱματισμὸν των. Κατὰ τὸν χειμῶνα προσθέτουσι παλαιὰς τινὰς περικνημίδας, ἢ περιδένουσι τοὺς πόδας διὰ ράκους.

Αἱ γυναῖκες δὲν ἐνδύονται κάλλιον τῶν ἀνδρῶν. Ὑποκάμισον, ἐσθῆς, καὶ ράκος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, κατερχόμενον μέχρις ἰσχιῶν, ἀποτελοῦσι τὸν γυναικεῖον ἱματισμόν.

Δὲν ὑπάρχει ρυπαρότερος λαὸς τοῦ τῶν Ἀθιγγάνων· οὐ μόνον οὐδέποτε νίπτονται, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἐκὼν ἱμάτια πλύνουσι· διατελοῦσι πάντοτε φθειριῶντες, καὶ ἀντικαθιστῶσι τὰ ἐνδύματά των μόλις ὅταν ἀποσυντεθῶσι. Μ' ὅλην δὲ τὴν πρὸς τὸ ἐνδύεσθαι ἀδιαφορίαν των, ἐὰν δυνηθῶσι νὰ κλέψωσι φόρεμά τι, φοροῦσιν αὐτὸ ἐπιδεικτικῶς. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν εἰσὶν αἱ πλείοτερον τῶν ἀνδρῶν ἀναμιγνυόμεναι μετὰ τοὺς λαοὺς ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ζῶσι. Κατὰ τὴν ὥριμον αὐτῶν ἡλικίαν φαίνονται ἀσχημότατα, ἰσχνὰ καὶ ἐρρυτιδωμένα, ἀλλὰ κατὰ τὴν νεότητά

των πολλάκις εἰσὶν ὠρκαίαι. Οἱ Ἴσπανοὶ μυθιστοριογράφοι πολλάκις τὰς εἰσῆξαν εἰς τὰ μυθιστορήματά των, σκιαγραφήσαντες αὐτὰς διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων.

Ταῖς γυναῖξιν ὠρίσται τὸ ἀστρολογεῖν καὶ διαγιγνώσκειν τὴν τύχην. Πρὸς τοῦτο ποιοῦνται χρῆσιν τῆς χειρομαντείας, ἥτις ὅμως χρησιμεῖ εἰς αὐτὰς μόνον ὡς πρόσχημα· διότι εὐφύεσταται οὐσαι καὶ ἐκ τῶν χαρακτηρισμῶν τοῦ προσώπου διαγιγνώσκουσι τὸν μαντευόμενον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπιτυχάνουσιν· ἐὰν δὲ προσθέσωμεν τὴν παρ' αὐτῶν λαμβανομένην πρόνοιαν τοῦ προφητεύειν γάμον εἰς ἀγάμους νέας, ἀνακάλυψιν θησαυροῦ εἰς γραῖδια, θανάτους καὶ δυστυχίας εἰς ἄλλους, εὐνόητον καθίσταται πῶς ἢ μαντικῆ των εὐρίσκει πελάτας. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ, ἐνῶ μία ἐκ τῶν γυναικῶν τούτων καταγίνεται εἰς τὸ προμαντεύειν τὰ μέλλοντα, αἱ σύντροφοι αὐτῆς ἐπιδίδονται εἰς τὴν ὑπεξείρεσιν ὧν, ὀνίθων καὶ εἴ τινος ἄλλου. Ἐν Γερμανίᾳ ὁ ὄχλος πιστεύει ὅτι αὐταὶ ἔχουσι τὸ προνόμιον τοῦ τρελλαίνειν τοὺς ὑγίεις καὶ θεραπεύειν τοὺς τρελλοὺς ἢ δαιμονιοζομένους. Πωλοῦσι δὲ αὐταὶ ἀλεξητήρια, οἷς οἱ εὐπιστοὶ ἀποδίδουσι τὴν ιδιότητα τοῦ βοηθεῖν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἐρωτάς των καὶ καθιστᾶν εὐτυχεῖς τοὺς φέροντας αὐτά. Αἱ γυναῖκες καθὼς καὶ οἱ σύζυγοί των αἰσθάνονται κλίσιν πρὸς τὴν μουσικὴν, περιέρχονται δὲ ἐν Γερμανίᾳ τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν, πρὸ τῶν ὁποίων, ἄδουσαι, ζητοῦσιν ἀμοιβήν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν πλανήτων Ἀθιγγάνων μόναι αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά ἐξέρχονται κατὰ τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῶν ἰνδαιτημάτων των· οἱ ἄνδρες κοιμῶνται μὲν τὴν ἡμέραν, τὴν δὲ νύκτα περιφέρονται τῆδε κάκεισε.

Πᾶσαι αἱ τῶν Ἀθιγγάνων ὀρδαὶ ἔχουσιν ἀρχηγὸν καλούμενον Βοηβόδαν, ὅπερ οὐγγαριστὶ σημαίνει ἡγεμόνα. Εἰς τὸν ἀρχηγόν

τοῦτον ὑποτάσσονται ἀπεριορίστως, δίδουσι δὲ αὐτῷ λογαριασμὸν πάσης λείας, ἣν οὗτος μετ' αὐστηρᾶς ἀμεροληψίας διανέμει εἰς τοὺς ὑπ' αὐτόν. Ἄν τις ἐρωτήσῃ Ἀθιγγανόν τινα, διατί οἱ ὁμογενεῖς του ζῶσι βίον πλάνητα, ἀντὶ νὰ μείνωσιν που σταθεροὶ καὶ νὰ ἐργάζονται, οὗτος ὁ ἀπαντήσῃ ὅτι δὲν ἔληξεν ἔτι ἢ εἰς τὸ περιπλανᾶσθαι καταδίκη των. Ἐκ πατῶν τῶν κατατροχουσῶν τὴν ἀνθρωπότητα ἀσθενειῶν οὐδεμίαν ἄλλην γινώσκουσιν οἱ Ἀθίγγανοι ἢ τὴν εὐφρογίαν καὶ τὸ ἐρυσίπελας· ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπιδημιαὶ αὐταὶ ἤττονα ποιοῦσι θραῦσιν παρὰ τοῖς Ἀθιγγάνοις, ἢ παρὰ τοῖς λοιποῖς λαοῖς.

Ἡ φοβερωτέρα κατὰ τῶν Ἀθιγγάνων κατηγορία εἶναι ὅτι εἰσὶν ἀνθρωποφάγοι. Τὴν κατηγορίαν ταύτην δὲν θεωροῦμεν ὡς βάσιμον, καθόσον οὔτε Ἴσπανοὶ οὔτε Ἀγγλοὶ οὔτε Γάλλοι συγγραφεῖς ἀναφέρουσι τοῦτο ὡς ἀληθές. Ἐὰν δὲ ὄντως εἰσὶ φίλοι τῆς ἀνθρωπίνης σαρκὸς, δὲν θὰ ὦσι πάντες οἱ Ἀθίγγανοι, ἀλλ' εἰδικῶς εἰς τινὰς χώρας. Βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι οὐδεὶς λαὸς εὐρίσκειται εἰς τὴν τῶν Ἀθιγγάνων κατάπτωσιν. Ἄλλ' ἴσα ἴσα τοῦτο πρέπει νὰ ἐπισύρῃ τὴν φιλανθρωπίαν ἡμῶν, ὅπως βελτιώσωμεν τὴν ἐλεεινὴν αὐτῶν θέσιν. Ἦδη ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ ἐγένοντο πρὸς τοῦτο ἀπόπειραι, αἵτινες ἐατέφθησαν ἐν μέρει ὑπὸ ἐπιτυχίας.

ΨΗΦΙΔΩΤΟΝ.

Ἡ τέχνη τοῦ πλουτεῖν εἶναι ἡ τέχνη τοῦ καταλαβεῖν τὰ ξένα ἀγαθὰ, τῇ συγκαταθέσει τῶν ληστευομένων. (Βιλάνδος)

Τὸ πλοῦτος διενεμήθησαν ἵσαν παραδόξως. Ὁ πτωχὸς ἔχει πάρα πολλὰ ὀλίγα· ὁ ἐπαίτης μὴδὲν ὁ πλοῦσις πάρα πολλά. Οὐδὲ εἰς λοιπὸν ἔχει τὰ ἀρκούντα.

(Κάριν)

Ἡ ἰσότης οὐδὲν ἄλλο θὰ ἀποβῇ ἢ λέξις ἀπλή, διότι ἢ ἀνθρωπότης· αἰτίποτε θὰ διαίρεται εἰς δύο τάξεις, εἰς ὀφειλέτας καὶ εἰς πιστωτάς. (Βαλζάκ)

ΕΡΩΣ ΔΕΙΛΟΣ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Μεταστασίου)

Τί θέλεις, ὦ καρδιά μου ; Τίς τάχα διεγείρει
 Ἐν σοι τοσαύτην παραχῆν, ἀγνωστον μέχρι τοῦδε ;
 Πότε ὀγκοῦσαι καὶ στενὸν δὲν δύναται τὸ στήθος,
 Ἀγαπητὴ καρδιά μου, ἵνα σὲ περιλάβῃ,
 Πότε συστέλλεσαι πολὺ καὶ δὲν σὲ ἀνευρίσκω !
 Τώρα παγόνεις, ἔπειτα ἀνάπτεις ὄλη, καίεις !
 Καὶ τοῦ πυρὸς αἰσθάνεσαι, κ' αἰσθάνεσαι τοῦ πάγου
 Ὅμοι τ' ἀποτελέσματα. Εἰπέ λοιπὸν, τί θέλεις ;
 Πάσχεις, καρδιά ; τήκεσαι ; ἢ μὴ διασκεδάζεις ;
 Θαρρεῖς ἢ τρέμεις ; Σ' ἐνοῶ... τὸν πόνον σου γνωρίζω.
 ὦ ! ἐνθυμοῦμαι τὴν στιγμήν, καθὼς καὶ τὴν ἡμέραν
 Καθ' ἣν εἶδ' ἀπροφύλακτος νὰ ἀκτινοβολήσῃ
 Ἐντὸς βλεφάρων θελκτικῶν ἢ φλόξ... ἢ φλόξ ἐκείνη,
 Ἥτις μὲ καίει ἔκτοτε ! ... ὦ ! κάλλιστα γνωρίζω
 Τί ἔχεις, ὦ καρδιά μου, σὲ ἐνοῶ ὁ τάλας /
 Ἀπὸ τοὺς τόσους σου παλμοὺς γνωρίζω, ὦ καρδιά,
 Τὸν πόνον σου... θερμότητα ἠράσθης... ὅμως σίγα,
 Καρδιά* τὸ μαρτύριον ὑπέφερε τὸ μέγα,
 Καὶ μὴ μου τὰ αἰσθήματα τὰ τρυφερὰ προδώσῃς.
 Ἀλλὰ... τί ; πρέπει σιωπῶν νὰ τήκομαι αἰωνίως ;
 Ἄ ! ὄχι, ὄχι ! Βοηθεῖ τὸν ἔρωτα ἡ τόλμη.
 Ἄς μᾶθ' ἡ ἔρωμένη μου τὸ φλογερὸν μου πάθος,
 Καὶ ἄς τὸ μάθῃ παρ' ἐμοῦ. Ναί, θὰ τῇ εἶπω ὅτι,
 Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἔνοχοι διὰ τὸ θάρρος εἶναι

Ἵπερ λαμβάνω κ' ἔπειτα ἐν τέλει θὰ τῇ εἶπω,
 Ἐπὶ τὴν εὐσπλαγγίαν σου ζητῶ... καὶ θὰ τῇ εἶπω ἔτι...
 Ἄλλ' ἂν ἐκείνη ὀργισθῇ ; ἐν μ' ἀγερωγίαν
 Καὶ μὲ μεγαλοπρέπειαν αὐτὴ μ' ἀποδιώξῃ ;
 Θεέ ! ἐπόθουν ἔρωτα θερμὸν νὰ τῇ ἐκφράσω,
 Καὶ ὅμως ἤθελα αὐτὸν τὸν ἔρωτα νὰ κρύψω...
 ὦ Ζέφυρε τερπνότετε, εἰάν τὴν ἀπαντήσῃς,
 Εἰπέ τῇ «εἶμαι στεναγμός». Μὴ εἶπῃς ὅμως τίνος.
 ὦ διαυγὲς ρυάκιον, ἂν που ἐκείνην εὕρῃς,
 Εἰπέ τῇ ὅτ' εἶσαι κλυθμός* ἄλλ' ὅμως μὴ τῇ εἶπῃς
 Τίνος θνητοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ σὲ ὑπερκεχειλίζου.

ΟΙ ΟΦΘΑΛΜΟΙ ΤΗΣ.

(Κατὰ τὸν Heine)

Ἔχεις, κόρη, μαργαρίτας καὶ ἀδάμαντας προσέτι,
 Ἔχεις ὅ,τι τῶν ἀνθρώπων ἡ ψυχὴ ἐπιζητεῖ.
 Ἔχεις... ἔχεις δὲ ὀραίους ὀφθαλμούς* τί ἄλλο ἔτι
 Ἡ ψυχὴ σου ἀπαιτεῖ ;

Δι' αὐτοὺς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἔγραψα, νεάνις εἴλη,
 Στρατιὰν ἄσμάτων ὄλην κ' ἔκλαυσα ὡς ποιητὴς.
 Μ' ἐτυράννησες μ' ἐκείνους, μὲ κατέστρεψες... ὀμίλει...
 Ἔτι πλέον τί ζητεῖς ;

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος
 Θήρα — Ἡρα

Λύσις τοῦ Γρίφου

Τὸ χαρσίνι παριστᾷ τὸ πᾶν καιόν.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ ὄλον μου γλυκύτατα τὸ σκότος διαλύει
 Ἀκέφαλον, τὸν ἀνθρώπον συχνάκις τὸν ἐνδύει.

ΓΡΙΦΟΣ

Ομελαμ

Βασιλεὺς Τροίας

ἦν ἦν
 ἦν Φ ἦν
 ἦν ἦν
 μος.